

W. BIEGAŃSKIEGO · W. CZĘSTOCHOWIE

EX · LIBRIS · M · B · P · IM · DR ·

BIBLIOTEKA PUBLICZNA im. W. Biegańskiego w CZĘSTOCHOWIE

PRAWA REPRODUKCJI ZASTRZEŻONE

COPYRIGHT RESERVED

GONIEC CZĘSTOCHOWSKI

BZIENNIK POLITYCZNY, SPOŁECZNY, EKONOMICZNY I LITERACKI, POŚWIĘCONY
SPRAWOM MIEJSCOWYM ORAZ ZAGŁĘBIA DĄBRÓWSKIEGO.

PRENUMERATA I OGŁOSZENIA przyjmują wszystkie księgarnie, kantory i biura ogłoszeń w Warszawie, Łodzi i miastach prowincjonalnych.

REDAKCJA I ADMINISTRACJA:
CZĘSTOCHOWA, II-ga ALEJA Nr. 38. — TELEFON Nr. 50.

Redaktor lub jego zastępca przyjmują interesatów codziennie od 8-10 wiecz. Rękopisów nadst. redakcja nie zwraca.

PRENUMERATA WYNOŚI: Rocznie rb. 6, półrocznie rb. 3, kwartalnie rb. 1 k. 50, miesięcznie kop. 50, wraz z przesyłką pocztową lub odosłaniem do domów. Zagranicą, za markami pocztowymi, dopłaca się miesięcznie kop. 50. Zmiana adresu kop. 25. Listów niefrancowanych lub niedostatecznie opłaconych redakcja nie przyjmuje.

CENY OGŁOSZEŃ: Za wiersz pełnowygodny lub jego miejsce: Nadstawa k. 50, przed tekstem k. 40, za tekstem, 3 kol. i nekrologi po kop. 25, na 4 kol. po kop. 10. Drobn. ogłoszenia po kop. 5 na wiersz. Najtańsze ogłoszenie kop. 20. Ogłoszenia treści matrymonialnej o 50 proc. drożej. Za dołączenia prospektów lub reklam po 6 rubli od 1000 egzemplarzy.

Agentury: w Rakowie, Noworadomsku, Myszkowie, Zawierciu, Piotrkowie, Łodzi i Warszawie.

Cena pojedynczego egzemplarza kop. 3.

NA ŚWIĘTA

kupujcie tylko

W

SKŁADZIE APTECZNYM

Antoniego Gajduszewskiego

dawniej St. Hamburga.

ALEJA II-ga № 24, tel. 16. Róg Teatralnej.

POLECA:

**Chemikalja, Artykuły apteczne, Specyfiki krajowe i zagraniczne,
ŚRODKI OPATRUNKOWE,**

Perfumerja w wielkim wyborze **najtaniej**
zagraniczna i krajowa

KOSMETYKA I GALANTERJA,

Główny Skład Wód Mineralnych Naturalnych

zawsze świeżego czerpania na składzie

Ekspedycja szybka
i akuratna.

Ceny najniższe
pozakonkurencyjne.

Pierwszorzedny Zakład Artystyczny Rzeźbiarsko Kamieniarski -Sztukatorski

Częstochowa Aleja 3-cia dom własny
Egzystuje od roku 1887. Telefon 2.60.

KRUSZYŃSKI i PROSZOWSKI

WYKONYWA
Rzeźby pomniki, roboty
budowlane i kościelne.
CENY PRZYSTĘPNE

Fabryka posadzki cementowej na chodniki stopni mozaikowych oraz wszelkich wyrobów z cementu.

Zarząd Dóbr „Ostrowy” JEGO CESARSKIEJ WYSOKOSCI Wielkiego Księcia MICHAŁA ALEKSANDROWICZA.
 Niniejszem zawiadamia Szanownych mieszkańców miasta Częstochowy że od 1-go Października są do wynajęcia sklepy i mieszkania ze wszystkimi wygodami w nowo-wybudowanych domach dochodowych przy ul. Teatralnej. Wiadomość u Zarządzającego budową Inżyniera Matulewicz, ulica Teatralna № 58/60, Telefon № 3-45.

<p>II-ga Aleja № 38.—Telefon № 497.</p> <p>TEATR URANJA</p>	<p>Tylko 1 dzień!</p> <p>MARTA OSADNICA dramat histor. w 2 cz. za Joana.</p> <p>Wschód i zachód słońca (nat.)</p> <p>Ostatnie dni Marji Antoniny dramat historyczny w 1 cz. w kolorach</p> <p>KRONIKA GAUMONTA (natura)</p> <p>PROMETEJA (komedia)</p>	<p>Na scenie:</p> <p>Panna Florcia</p> <p>Wesoła komedia w 1 akcie Przybylskiego.</p>
--	---	--

TEATR KINEMATOGRAF PARYSKI II ALEJA 19. TELEF. 343.

PROGRAM od wtorku 23 do piątku 26 Grudnia 1913r. (włącznie)

ZA CENĘ ŻYCIA Psychologiczny dramat w 5 cz.

DJABELNA OLIWA (komiczny)

NA SCENIE: Pod kierunkiem Fr. Stróżewskiego

WESOŁA SYTUACJA

Farsa w 1-ym akcie Zalewskiego i Mara autorów „Zwarjowane podwórko“

Anons: W sobotę 27 Grudnia 1913 r. „Teatr Miniature“ z repertuaru Warszawy „Nie mam czasu“ far. w 1 ak. E. Labiche i „Śmiech i satyra“ z udz. całej towarzystwa.

TEATR „ODEON” KRZEMIŃSKIEGO II Aleja № 43. Najstarszy w Królestwie Telefon № 4-77.

Program od soboty 20 do wtorku 23 Grudnia r. b. (włącznie).

Na żądanie Publiczności - aby dać możność wszystkim osobom życzącym zobaczyć najpiękniejszy obraz chwili obecnej, pozostawiono do wtorku.

KRÓL POWIETRZA

Znakomity dramat współczesny w 5-ciu częściach cały w kolorach. W obrazie: Nadzwyczaj ciekawe doświadczenia naukowe. Katastrofa aeroplanem. Taniec „Tango“. Widoki Paryża z aeroplanu i wiele, wiele innych ciekawych scen.

NA SCENIE: Występy nowego Towarzystwa pod kierunk. **W. GLOGERA** Zart sceniczny L. Szyller-Rackiego.

Hurtowo-Detaliczny Skład Wrobów Tabaczkowych

R. PRUSZKOWSKIEGO

w Częstochowie Aleja 1 róg Teatralnej

Poleca świeżo otrzymane w dużym wyborze tytonie, cygara, papierosy, w różnych cenach, fabryk:

„Nobles“ Kalinowski i Papiernikowski w Warszawie; Arabaki Kwiat Yaka, Dubec Smyrna, Dubec Yaka i Obstalunkowe; T-wa Leterm w Petersburgu; Obstalunkowe, Prima, Południowy i Cestak; Mesakendi w Berlinie; T-wa Gabaj w Moskwie; „Unio“ Kolodziejski & Polonski w Warszawie; Erzerumi Xantia Asmidon w Stambule; Suchumski Turecki, Sultan Flor, Kusznarow w Rosyji; Tarsent, Egedanow w Petersburgu; Numerowane obstalunkowe; Stamboli w Teodozji; Ganson, Dubec tureckie; Majka ara w Rydze; Sultanski w szklach; Południowa róża, Sofijski i Stambuł; Ruttenberg w Rydze; w szklach; Mündel w Rydze; Chan Gulju i do fajki; Szapostnikoff w Petersburgu; Albański; Zapalki jedynej krajowej fabryki w Mszczonowie

Doktor **BRONIAŃSKI** Paweł

Częstochowa, Nowy-Rynek 3, Telefon 34.

Choroby skórne, włośń płoćw, weneryczne i Kosmetyka lekarska. Przyjmuje od 9-12 rano i od 4-8 popoł. Pnize od 3-4 popołud. Stosuje wrodziny wstrzykiwanie SALWARSANU (HATA 606 1914 i badanie krwi na syfilis).

NATUR. WODA CZYSZCZĄCA

APENTA

„Działa skutecznie i łagodnie“

Dr. G. Petacci

Lekarz nadworny Ojca Św. Piusa X.

A. DĘBICKI Geometra przysięgły

Teatralna 23 m. 14, parter. Tel. 602.

Wykonawca wszelkie roboty miernicze.

WAŻNE DLA PIEKARZY!!!

BIURO TECHNICZNO-HANDLOWE

Inżyniera W. KUKLIŃSKIEGO

Częstochowa ul. Dojazd № 19, tel. 6-81.

Wyłączna sprzedaż na rejon tutejszy wszelkiego rodzaju maszyn piekarskich i cukierniczych maszyn do dzielenia ciasta, do tarcia bułek, migdałów, trzypaczy do worków, maszyna do bicia bułek, lamp piekarskich, drzwi żelaznych zuwanych i wagowych, armatura do pieców i t. d. — Na składzie słynne Radeburskie płyty piekarskie na tizzo. — Przedsiębiorstwo budowy piekarskich. — Wyłączna sprzedaż lodowni pokojowych i magli, lejków patentowanych „Oszczędność.“

NA GWIAZDKE!

najlepszy podarek jest

PATHEFON

z tubą lub salonybę tuby gdyż, śpiewa może śmieje się i gra bez igiel czysto i głośno

Do tańca bez przerwy

Na święta zapoatrzyliśmy skład w duży wybór płyt Pathe z najnowszych nagran

Specjalny Repertuar płyt dla Dzieci

Główny skład i wyłączny przedstawiciel, fab B=ci PAT HE w Paryżu

E. PUCEK I R. HILL

Częstochowa, II Aleja 23, na piętrze wejście z bramy. Tel. 605.

Ceny fabryczne. Reperacje przeróbki gramofonów i t. p. dokładnie i tanio.

Jednocześnie polecamy: Kinematografy „KOK“, sprzedaz i wynajem film, maszyny do pisania, taśmy do maszyn, kalkę i t. p.

Naczynia aluminiowe ogromny wybór

POLECA:

W. STAJEWSKI, II Aleja № 33.

Cukiernia

St. WAWRZYŃKA

III Aleja № 52, tel. № 375

Poleca na święta, struclę przekładane Torciki włoskie, Cukry, Pierniki i ozdoby choinkowe. Po cenach możliwie niskich.

Hurtowa i Detaliczna

SPRZEDAŻ WĘGLA

wiadomość

W. KONIECZNY

Nowy Rynek 3, w Częstochowie.

OWOCARNIA

W. Dukaczewski

3 Aleja 50 tel. 601. Filja 2 Aleja róg Teatralnej 11, w Częstochowie.

Poleca wielki wybór owoców krajowych i zagranicznych piernaków, karmelków i pysznej bakalii, towar wyborowy. Ceny przystępne.

GDY RÓŻ

Gdy róż nie lubisz cudnej woni, nie wachaj nigdy róż! Gdy słowik źle ci piosnkę dzwoni, nie chodź do leśnych gusz! Gdy nie gustujesz w niewiast krasię w beżestwie, bracie, trwaj! Gdy ci pożyczyc nie chcą w kasie lichwy jej nazwę daj. Gdy mi dobrego nie dasz słowa nie stanę ci się niby kruk, Lecz gdy nie lubisz koniaku Szustowa wiedz żeś mój wróg!

SZKŁO SZERGA PORCELANY I LAMP

ST. TOŁWIŃSKIEJ

w CZĘSTOCHOWIE II-ga Aleja № 32.

Poleca na Święta szkło, porcelanę lampy i różne inne towary po cenach niższych.

Meble Zakład stolarski

Częstochowa I Aleja № 10.

SAMOCHODY

Sprzedaz samochodów nowych i używanych różnych fabryk jak również wynajem na jezdze po mieście oraz i zagranicę

Garaz Teatr. 59/60 tel. 345

Za gotówkę i na Raty

Cennik na żądanie wysłany bezpłatnie

Jan SKALMIERSKI

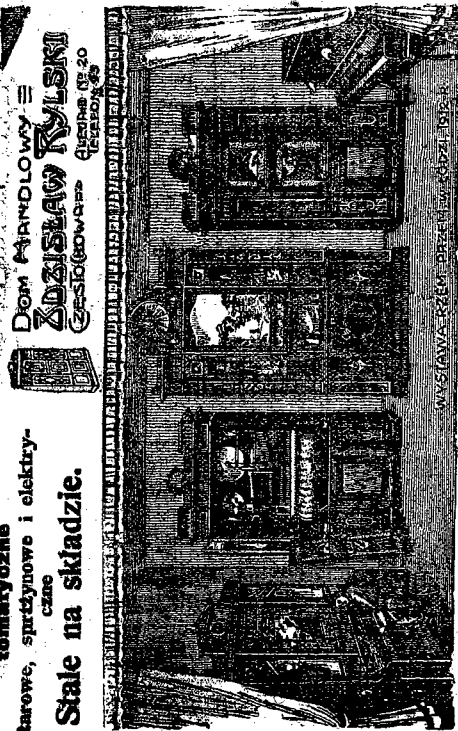
Biuro Techniczne II-Aleja № 20, tel. № 112.

NA GWIAZDKĘ

duży wybór zyrandoli, lamp biurko wych etc. do światła elektrycznego oświetlanie CHOINEK specjalnymi lampkami

ZAKŁAD OPTYCZNY K. SOCZKA

Aleja Nr. 16 w Częstochowie
Poleca: binokle, okulary, lornetki, termometry barometry, mikroskopy, Oczy sztuczne, narzędzia chirurgiczne, aparaty fotograficzne dzwonki i latarki elektryczne, brzytwy, nożyczki szycarskie i t. p. Przyjmuję wszelką reparację, w zakresie optyki wchodzącą.
Ceny bardzo przystępne.

Dom ARNDLOWY
ZDZIŚLAW KULSKI
Częstochowa 20
Telefon 45

Określony i Pisanina
tematyczne
cietarowe, spirytynowe i elektry-
czne
Stale na składzie.

Lekarz Dentysta
chrześcijanin
Stefan Barylski
II Aleja № 43 tel. 811.
Przyjmuję od 10-1 i 4 g. 8 p. p.

Gabiny Lecznico-Dentystyczne
R. Filipowicza
II-ga Aleja N-r. 24, telefon 482.
Przyjęcia:
D, FILIPOWICZ od 10-1 i od 3-6 p.p.
asyst. Lek.-Dent. 9-1 i od 3-7 po połud.

Kaujonowane biuro
nauczycielskie Stanisławy Ligęzówny,
Teatralna 26. Rekomenduje nauczycielki, froebianki, ochraniarki, bony-
oBiuro twarte od 9 rano do 6 p. p.

Lecznica zębów i jamy ustnej
M. Puchalskiego
Aleja III Nr. 57 tel. 610.
Przyjęcia: od 9-1 i od 3-7. Leczenie,
plombowanie. Zęby sztuczne.
Cenny izkia.

Józef Rassalski
Elektrotechnik
Częstochowa, Teatralna 37. tel. 678.
Wykonuje instalacje oświetlenia i siły motorów, — oraz wszelkie roboty w zakresie elektrotechniki wchodzące.
CENY UMIARKOWANE, 01087

Pracownia.
Armatury
Ciurzyńskiego.
ul. Warszawska
N-r. 113, Telefon N-r. 277, w Częstochowie.
Wyrabia Krany Wentyle-Słuz i płytki do rs zerwarów i t. d. i taktowy towar gotowy po siada na składowie 0614-5

PERFUMERJE
w wielkim wyborze krajową i zagraniczną
Poleca: skład materiałów aptecznych i farb
Wacława ORŁA
w Częstochowie, III Aleja 46.

Skład Win, Wódek i Piwa
W. SKALSKI
Częstochow, ul. Szkolna 11, tel. 222.
Poleca na nadchodzące święta: PIWA z renomowanych browarów HABERBUSCH i SCHIELE oraz DROZDOWSKIE MARCOWE, jak również WINA, KONIAKI, LIKIERY WÓDKI i PORTER.

Chrześcijańska Pracownia
okazpek i kapeluszy. Pod firmą
"OZAPNIK POLSKI"
Aleja 2 Nr. 30 dom Wierzbickiego w Częstochowie Poleca na gwiazdkę jako najpraktyczniejsze podarki konfejsje futrzana damską i męską oraz dziecięcą jak również czapki kapelusze najnowszych fasonów po cenach umiarkowanych
K. Chawłowski

Neurastenja.

Pośród środków nowoczesnych, które lekarze chętnie za ecają, zajmuje pierwsze miejsce środek wzmacniającej nerwy **MURACITHIN-ALEKSANDRA.**

Choroby nerwowe zajmują obecnie wybitne miejsce w badaniach lekarskich, w szczególności zaś przedwczesna niemoc nerwowa czyli neurastenja u mężczyzn, która jest nadto niebezpiecznym nie do lekceważenia.

Przedwczesna niemoc nerwowa jest przeważnie wynikiem bądź umysłowego, bądź fizycznego przemęczenia, nadużyć płciowych i t. d., i odbija się szkodliwie na czynnościach całego organizmu, tak że dolegliwości tego rodzaju, jak brak apetytu, osłabienie pamięci, drgawki nerwowe, opresja, podniecenie i t. p. są częstokroć objawami towarzyszącymi przedwczesnej niemocy nerwowej. Dlatego też w wypadkach podobnych nie należy zwlekać, lecz zczasu zwrócić się do lekarza który, jak to już wzmiankowaliśmy, rozporządza tak potężnym środkiem, jak **Muracithin Aleksandra.** Prosimy o przeczytanie broszurki z odczwaniami lekarzy, którą wysyłamy zainteresowanym franco i bezpłatnie. **Muracithin Aleksandra** sprzedaje się we wszystkich większych aptekach.

Kantor Przetworów Chemicznych St.-Petersburg Małaja Koniuszennaja 10.

Wobec tego, że w ostatnich czasach ukazały się w sprzedaży liczne, a bezwartościowe naśladowstwa naszego **Muracithin'u Aleksandra**, nietyko niewypróbowane klinicznie ale i nie dające żadnej pewności, co do nieszkodliwości części składowych, prosimy tedy Sz. Publiczność o baczne zwracanie uwagi na naszą markę „**Muracithin Aleksandra**” i odrzucanie naśladowctw. 768

PIEKARNIA Marcelego Chmielewskiego

Egz. od lat dziesięciu w Alei II przeniesioną została do **tekalu własnego przy ul. Teatralnej 46** róg Zielonej Tel. 634
Wyjączna sprzedaż mego pieczywa w sklepach: **Mieczarnia „Skrzydłów”** ul. Teatralna II, — ul. Dojazd 18, — ul. Krakowska 38, — Siedm Kamienio 21.
Poleca na nadchodzące święta w dużym wyborze struclie i placki Różnie zawsze wyborowe mąkę i drożdże, pierniki z firm war szawskich. Przyjmuję się obstatunki.
0722 z poważaniem **Marceli Chmielewski.**

Pozwólcie przepowiedzieć wam darmo wasz los.

PUNDIT AMAR NATH
— Największy Psycholog —
— Najmądrzejszy —
Jestem członkiem Bractwa Miętycznego. Codziennie praktykuje w najstarszej Nancie w świecie. — Do wprowadzających w podryw par w zakresie Astrologii starożytnych Egipcjan, dodałem ostatnie odkrycia dwudziestego wieku. — Ci, co się zwracali do mnie po radę mówią że:

Przepowiednie moje są w najwyższym stopniu prawdziwe i dokładne.
Wszak tego, jestem posiadaczem sprawiedliwym zadawałem wam najlepsze owoce moich wiadomości nie pobierając żadnej платы ani nie narzucając ceny. Moja dążnością jest wzbudzić zainteresowanie do mojej nauki w Królestwie. Jestem pewny — że jeżeli przepowiednie prawdziwie waszą przyszłość to chętnie zarokomodałobyście mnie wszystkim waszym przychodem i zadowolonym. — Wszakże wrodo się od do mnie i dać mi słowo za to, co ja was obecnie otaruję bezpłatnie.
Z O M P U Z Z Aswadienzenia 4 5 8 H

UWAGA: Następujące są wiadomości przytulone na w fotografiemi i waku-
zują jak wiadomości si ci co korzystali z mojej rady. Takich świadków mam setki
Od Pana Jarosza-Chmielnika z Charkowa: Nadzwyczaj jestem wdzięczną za horo-
kopy otrzymane wraz z wykładem Powodzenia Brambrow. — Pańskie przepowiednie
były zupełnie dokładne we wszystkich szczegółach i detaliach.
Od Pana Szymana z Kanieli: Otrzymałem opinie mego życia i jestem więcej
nik zadowolony. Będę się ściśle stosować do Pańskiej rady. — Racz Pan przyjąć
szczerze i serdecznie życzenia po zdrowiu.
Od Pana Dobrogowa z Bylsku: z wielkim zadowoleniem otrzymałem mój horo-
skop także tylko — że nie miałem go wcześniej o parę miesięcy, ponieważ jestem
pewna, że wszystko było by i wyszło unikniętym w razie nieprzyjemności i zmarłoby
Od Pana Aleksandra Stepańskiego z Wiatki: Z wielkim zadowoleniem odebrałem P. z
określenie mego charakteru i za propowiednie na 12 miesięcy. Nie jestem w stanie
zrozumieć słownymi wyrazić i o j szalony radości która mnie ogarnęła i powoda
Pańskiej uwagi w stosunku do mnie. W określeniu mego, charakteru, widzę jak
sprawiedliwym jest każde Pańskie słowo, we wskazaniu dobrych i ujemnych stron
meo charakteru.

Napiszcie do mnie natychmiast
Ogłoszenie to może się już więcej nie powtórzyć.
Oto wszystko co mi jest do Was potrzebne. — Zakonnujcie mi kartkowie
imie i nazwisko mego waszego urodzenia. — rok miesiąc i datę i dodajcie na pro-
szynkę (jeżeli oboje i jeżeli to nie jest dla was detarem) — 30 kop. w rozsylnych
poortowych markach. Przyjść wam wzmocnienie.
Uczyńcie to natychmiast i będziecie bogogławić
dzieć w którym ujrzeliscie to ogłoszenie.

Pundit Amar Nath, 342, Holborn Hall, Londyn, W. C. Anglja
Pundit Amar Nath, 342, Holborn Hall, London, W. C. England

Nowo stworzony skład Materiałów Aptecznych Fr. KLIMKIEWICZA

Teatralna № 58, dom W. Księcia.
Poleca Szanownej Kliencie, wszelkie towary Apteczne
środki opatrunkowe, Chirurgiczne, przyrządy fotograficzne,
Kosmetyki i perfumerie najnowszej nowosci.
Obsługa szybka i staranna.

Handel win i Towarów Kolonialnych J. Pietrowca

Częstochowa, II-ga Aleja № 30.
Poleca na święta Bożego Narodzenia makę wyborową,
drożdże świeże, rodzynki, migdały, orzechy, daktyle, malagę,
figi, bakalie i doskonałe pierniki K.Mystkowskiego z Kalisza
oraz, wina francuskie, krymskie, — węgierskie koniaki, wódki,
likjery i piwo, także rozmaite delikatesy, konserwy i t. p.
Ceny najniższe Uwaga: Od koniaków, wódek i pierników,
ustępuje się rabat.

Cukiernia i Fabryka Pierników A. BRAJBISZ (dawniej F. Mleko ch)

Częstochowa II-ga Aleja 28. Tel. 126.
Poleca, na święta Bożego Naro-
dzienia doskonałe pierniki i her-
batniki w wielkim wyborze, oraz
struclie, torty, babki placki, ono-
czyki — marcepanowe na choinkę
i t. p.
Wszystkie moje wyroby zado-
wolaia każdego.
Ceny niskie Polecając się Sz.
publiczności, zostaje z poważ-
nym A. Brajbisz, b. długoletni
kierownik firmy F. Anczewski.

Biuro Techniczno-Handlowe B. Wiśniewski i S-ka

II-ga Aleja № 32 — Telefon № 388.
Redaktor i Wydawca F. D. Wilkoszewski.

Wylączna sprzedaż wyrobów fabryki W. WAGNER i S-ka w Warszawie

WOZY NOWE, KOLEJNE, saskie, oraz półtoraczne.
**KOŁA DO KARET, POWOZÓW, BRYCZEK, PLATFORM, WOZÓW, i wszelkich in-
nych gwarantowanej trwałości, — — Okuwanie kół nowych i przeciąganie starych
na siłno za pomocą pras hydraulicznych.**

Kierownik Literacki F. J. Galiński

Unarodowienie handlu.

Tocząca się od dłuższego już czasu walka ekonomiczna o wzmożenie gospodarczego stanu posiadania nie jest bynajmniej słomianym ogniem, albowiem wcale nie gaśnie, ale coraz to żywiej płonie.

Walka o unarodowienie naszego handlu i przemysłu wydała już poważne rezultaty a jeszcze poważniejszych oczekiwać należy, bo zasada: pomagajmy „sami sobie“ trafiała do serca i umysłów społeczeństwa polskiego, a hasło: „swój do swego“ szerzy się coraz rozlewniej po całym kraju.

Prawie codziennie to tu, to tam powstają sklepy i sklepiki polskie, hurtownie w różnych dziedzinach handlu, a nawet handel domokrąny zaczyna wśród ludu polskiego coraz lepiej się rozwijać.

Wszystko to wskazuje, że tak twierdził już nieraz, ruch obecny nie jest bynajmniej bojkotem, wywołanym niefortunnymi wyborami postów do Dumy z Łodzi i Warszawy, nie jest aktem terroru, ale zjawiskiem ekonomicznym, na jakie się złożyło wiele przyczyn czysto ekonomicznej natury, samoobroną przed wyższym i zachłannością żydowską, aktem dojrzałości narodu, który zrozumiał naraz, że jeśli nie podnieśli poziomu swego gospodarczego posiadania, niebawem na własnej ziemi zejdzie do roli wydziedziczonych z wszelkich dóbr ziemskich.

Jest to zatem ruch żywiołowy podkorywany przez instynkt samozachowawczy, ale bynajmniej nie akt zemsty lub teroru, ani bojkot, powtarzamy raz jeszcze, lecz unarodowienie handlu i przemysłu, by zmniejszyć potrzebę własnego ludu i podnieść ogólny dobrobyt społeczeństwa polskiego.

Do takiej zaś akcji każdy naród, który nie zapatrzył w swoje siły i nie zgnuśniał ostatecznie, niezaprzeczona ma prawo.

Zrozumiało to jedno z pism żargonowych i ubolewając nad smutnym położeniem żydów wskutek tej akcji, zarządziło ankietę w przedmiocie bojkotu żydów w Królestwie Polskim. Tak bowiem żargonowe organy stale nazywają unarodowienie naszego handlu i przemysłu.

Zapominają one, że żydzi od wieków stosują do polaków i wogóle do wszystkich chrześcijan własne bojkoty w sposób jednakże bardzo często aż nazbyt brutalny.

Na zasadzie wspomnianej wyżej

Skład Wódek i Win K. KRAKOWIECKI

II Aleja 24, telefon 2-53.

Poleca hurtowo i w detalizacji: Wina Węgierskie, Francuskie, Włoskie, Waskie, Krymskie i Kaukaskie, Koniaki zagraniczne, Rum oryginalny, Jamsca, Śliwowice węgierskie, wielki wybór Wódek i Wódek Krajowych, Porter angielski, Miodę Stare Polską, oraz plwo butelkowe z browaru E. REYCHA i Szwowie w Warszawie.

Dla znawców i Reklamowalentów firma specjalnie poleca wyróżniającej się dobroci Koniaki Franouskie A. C. Moskowa.

Skład hurtowy

Stowarzyszenia Współdzielczego

„SAMOPOMOC“

Warszawa ul. Fokaal 13 tel. 155 00.

Poleca sklepom, kooperatywom i drobnym kupcom norymberszczyną galanterję, trykotarżę, koronki, guziki i t. d. w wielkim wyborze po cenach fabrycznych.

Tanie źródło zakupów.

Chrześcijańska pracownia

Czapek i Kapeluszy

„POLONIA“

Częstochowa, 2 Aleja №19, gdzie teatr Paryski. Poleca: czapki uniformowe, cywilne zimowe męskie po 45, 65, 95 i wyżej i dziecięce po 25, 35, 45, 65 i wyżej oraz kapełuszki różnych gatunków najnowszych fasonów po najniższych cenach.

najwyższy, mianowicie zgromadzenie wszystkich uczniów danej klasy.

Uczeń, znajdujący się „pod sądem“ ma prawo żądać, by na posiedzeniu sądu obecny był dyrektor gimnazjum a od wyroków sądów uczniowskich może apelować do rady pedagogicznej gimnazjum.

W Ameryce zasada ta jest już od dawna stosowana ze świetnymi wynikami.

I w gimnazjum Zofijskim, jak dotąd, porządek i postępy w klasach znacznie się poprawiły, a liczba wykroczeń przeciwko dyscyplinie szkolnej o wiele się zmniejszyła.

Samorząd podobny był wprowadzony przez Czackiego w liceum krzemienieckim.

Do rodziców i opiekunów.

Zbliżają się święta Bożego Narodzenia, w wigilję których urząda się dla dzieci choinkę, przybraną świecidełkami itp. Gdzie wolno kupować zabawki i świecidełka? Sumienie każdemu da wyraźną odpowiedź, że dla dzieci chrześcijańskich-polskich należy kupować u swoich.

Strojąc choinki należy pamiętać, że setki, tysiące wynędzniałych, bosych i nagich dzieci mieszczańskich są w suterynach i na poddaszach nie tylko cudnie przystrojonej choinki, lecz chleba powszedniego nie będą miały w dniu wigilijnym.

Cóż więc należy uczynić?

Lepiej stokroć lepiej, zamiast kupna kradzionych świerków... przyjsz z pomocą biedzie i nędzy, przyjsz z pomocą dzieciom z ochronek, bezdomnym w Sali Zajęć, potrzebującym pomocy instytucjom społecznym i kulturalnym, a dzieciom wytłomaczyć o obowiązku wspomagania biedniejszych.

Kupując upominki, nabywajcie dla dzieci i młodzieży książeczki pouczające i takie, które przyniosą korzyść młodości naszym.

Tradycja nam nakazuje uroczystość świętą święto Bożego Narodzenia, lecz nie wyrzucać grosza i napychać nim kieszenie wrogów naszych...

Marjanowska.

Częstochowa—19—XII—1913 r.

KAFLEi ROBOTY ZDUŃSKIE

L. NIEPRZECKI i S-ka
Teatralna № 34, Telefon № 321.

61) STEFAN GORKA.

SZTUKA ZDOBYCIA MAJĄTKU.

(Ciąg dalszy).

Syn wspólnika firmy nie będzie dla was niebezpieczny, ale strzeżcie się chłopca jeszcze biedniejszego od was! Ten was może prześcignąć i stanąć pierwszy u mety. Strzeżcie się chłopca, który był zmuszony do pracy zaraz po ukończeniu szkółki ludowej i który zaczynał swój zawód od zamiatańcia biura. Ten potrafi okazać i rozwinać taką pracowitość, gorliwość, wytrwałość i przedsiębiorczość, że najprędzej może zostać szefem w tem samym biurze, które niedawno zamiatał. Tego chłopca się strzeżcie, w nim tkwi potęga!

Nie litujcie się i nie żałujcie nigdy biednego młodzieńca idącego do pracy każdym rankiem i pracującego do wieczora. Żałujcie raczej syna bogacza, który nie odczuwa tego szlachetnego obowiązku. Widząc próżniaka, powinniśmy się smuć.

Carlyle powiada iż: „Szczęśliwym jest człowiek, który znalazł dla siebie pracę“, ja zaś powiadam, iż: „Szczęśliwym jest człowiek, który musi ciężko i długo pracować.“

Ktokolwiek miał szczęście urodzić się w ubóstwie, ten musi sobie

postawić pytanie: Co mam zrobić dla społeczeństwa, aby wzamian za moją pracę, otrzymał najpierw wystarczającą pomieszkanię, pożywienie, odzież niezależność i wreszcie bogactwo? Jest to pytanie, przy którym należy rozstrzygnąć o zawodzie, jaki wybrać mać.

Uczucie wówczas, iż macie powołanie do tej, ale nie do innej pracy. Zapragniecie wykształcić się na handlowca, rękodzielnika, lekarza, przemysłowca, budowniczo, wydawcę, prawnika lub inżyniera. Mniejsza o to, co wybieracie, lecz miejcie na uwadze przedewszystkiem to pytanie: Czy w obranym zawodzie potrafię dojść do wielkiej biegłości, czy wzbię się ponad innych?

Jest to sprawa żywotna, która domaga się rozwiązania i która trzeba umiejętnie rozstrzygnąć. Tylko tak postępując, udowodnicie, iż pojmujecie jasno swoje obowiązki.

Widzimy, iż niema pomiędzy nami różnicy zdań, co do potrzeby zdobywania bogactwa. Każdy z nas jest przekonany o konieczności hurtowania siebie, aby mógł w przyszłości utrzymać się o własnych siłach. Trzeba także wziąć w rachubę dalsze możliwości życia, takie jak choroby, wypadki nieszczęśliwa, depresję handlową.

Przed tymi skutkami takich wypadków trzeba się zabezpieczyć za pomocą oszczędności. Mają one roz-

nąć wolno, ale pewnie i stanowić rezerwę, do której się można odwołać w przyszłości.

Wszyscy także zgadzamy się na obowiązek nie tylko zapewnienia sobie utrzymania, lecz przez to i szacunek dla siebie samych. Ten szacunek musieć chronić, jako klejnot najdroższy, jako jedyny, prawdziwy sposób do zdobycia szacunku u ludzi. Pamiętajcie na wielką prawdę, która wynika ze słów Emersona:

„Nikt nie jest w możności ukradzenia młodzieńcowi kariery zaszczytnej, chyba, że młodzieńiec sam ją sobie ukradnie.“

Jak trzeba się kształcić?

W czasach, gdy miałem lat kilkanaście i mieszkalem w Alleghany City, kapitan Anderson, którego imię wymawiam zawsze ze czcła, ogłosił, iż posiadając kilkadziesiąt książek, będzie wypożyczał młodzieży te książki każdej soboty.

Nie macie pojęcia, z jaką niecierpliwością wynekiwało kilku z nas tego upragnionego dnia, by nową książkę otrzymać. Główny mój wspólnik w interesach, pan Phipps, również korzystał z tej świątyni wiedzy, dzięki naszemu dobroczyńcy.

Otóż doświadczyłem sam na sobie, że jednym z największych dobrodziejstw, które można uczynić dla ogółu, jest uprzystępnienie mu skar-

bów ducha, zawartych w książkach.

Uważam jednak, że wykształcenie to powinno mieć charakter praktyczny. Długie lata ślęczenia w szkołach nad łaciną i greką oraz nad studowaniem czasów barbarzyńskich, wydają mi się poważną stratą drogiego czasu, dla młodzieńców pragnących przebić się przez życie.

Dzisiaj już na szczęście zjawiają się nowe prądy w wychowaniu. Zaczynamy pojmować, iż znajomość chemii i mechaniki jest warta nie mniej od wszystkich przedmiotów klasycznych.

Wszystkim wiadomo, iż w kraju naszym fabrykacja stali metodą Bessemera doszła do nadzwyczajnego rozwoju. Otóż rozwój ten zawdzięczamy ludziom, którzy zabrali się do wyposażenia w specjalną wiedzę naukową.

Zasługi ich ocenili wszyscy, a wynagrodzenie, które pobierają za swoją pracę, jest olbrzymie. —Lecz też dzięki tym ludziom, praca mechaniczna znalazła uznanie w oczach całego świata.

Dzisiaj mechanik, inżynier, chemik, przedstawiają tytuły zaszczytne. Jeżeli zatem pragniecie, by praca wasza osiągnęła wysoki stopień użyteczności i nagrody, to kształćcie się w wiadomościach przydatnych.

(d. c. n.)